

Portal Województwa Lubuskiego

Debata Marszałków Polski Zachodniej

Kategoria - Rozwój Regionu

Data publikacji -13 października 2016 godz. 15:01

Kluczowe projekty Strategii Rozwoju Polski Zachodniej 2020 oraz miejsce województw Polski Zachodniej w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - to główne tematy debaty marszałków, która odbyła się w urzędzie marszałkowskim. - Rozmawiamy dziś, na jakim etapie jest realizacja Strategii Rozwoju Polski Zachodniej, która została przyjęta w kwietniu 2014 roku przez rząd polski. Jest to dokument dla nas tutaj na zachodzie Polski niezwykle ważny. Chcemy zbudować silny region - mówiła marszałek Elżbieta Anna Polak. Współorganizatorem debaty był dziennik „Rzeczpospolita”.

Podczas konferencji prasowej marszałek Elżbieta Anna Polak podkreślała, że współpraca regionów na zachodzie Polski jest niezwykle istotna. - Chcemy wspólnie stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego, ale również budować partnerstwa, dzięki którym w obszarze chociażby nauki powstaną silne ośrodki naukowo-badawcze. Będziemy innowacyjni, będziemy tworzyć wysokopłatne miejsca pracy - mówiła. Strategia Rozwoju Polski Zachodniej zawiera 8 projektów kluczowych: korytarz środkowoeuropejski, droga S3, odrzańska droga wodna, współpraca ponadregionalna w zakresie ośrodków medycznych i naukowo-badawczych, projekty kolejowe. - Naszym głównym zdaniem będzie teraz to, żeby te kluczowe projekty wpisać w Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, ponieważ jeżeli chodzi o projekty infrastrukturalne, czy odrzańską drogę wodną, czy kolej one są drogie i na to musimy mieć zapewnienie ze strony rządu, że to finansowanie będzie. Chcemy twardo stać na ziemi i wiedzieć co i w jakim czasie może być realizowane - wyjaśnił Cezary Przybylski - marszałek województwa dolnośląskiego. - Mamy program Polski Wschodniej, gdzie są określone środki. Będziemy zabiegać o to, żeby również na

naszą strategię dodatkowe ekstra środki się znalazły, bo tak naprawdę to ten pas przygraniczny będzie decydował o rozwoju polski – dodał. O tym, że warto inwestować Polskę Zachodnią mówił także Szymon Ogłaza - członek zarządu województwa opolskiego. - Warto pokazać, że nie tylko Polska Wschodnia istnieje w tym kraju, ale też Polska Zachodnia, która nie składa się wyłącznie z super bogatych regionów. Niestety Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju nieco pomija tę część Polski - dosyć sporą i wymagającą wsparcia. Nasze projekty są ponadregionalne i służą wszystkim województwom Polski Zachodniej. Warto, żeby w ministerstwie rozwoju było dostrzegane to, co zostało zapoczątkowane w poprzednich latach i przez Ministerstwo Rozwoju bardzo dobrze było oceniane – wyjaśnił.

Jednym z priorytetów niezwykle ważnych dla regionu lubuskiego jest droga S3. Na temat stanu realizacji tego projektu mówiła marszałek Elżbieta Anna Polak. - Na szczęście odcinki, które są do tej pory realizowane zostały zakontraktowane jeszcze w poprzedniej perspektywie przez rząd polski. Niezagrożona jest ta część budowy od Szczecina do Zielonej Góry. Wiemy, że do sierpnia przyszłego roku będzie oddana obwodnica Gorzowa i Międzyrzecza, odcinek Sulechów-Zielona Góra, na którym mamy teraz tak dużo wypadków oraz włączenie do autostrady A4 w 2018 roku. Natomiast zagrożony jest na południu odcinek z Bolkowa do Lubawki. Komisja Europejska odrzuciła wniosek składany w tej perspektywie, który będzie ponownie złożony - wyjaśniła.

Debatę, która odbywała się w Sali Kolumnowej Sejmiku Woj. Lubuskiego prowadził redaktor Marcin Piasecki z dziennika „Rzeczpospolita”. Gospodarz spotkania - marszałek Elżbieta Anna Polak, powiedziała: - Województwa lubuskie, dolnośląskie, opolskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie pracowały przez kilka lat nad strategią, nad programem, nad diagnozą. Na podstawie takiej rzetelnej diagnozy udało się razem z rządem polskim wypracować dokument. W kwietniu 2014 roku rząd przyjął Strategię Rozwoju Polski Zachodniej. Dokładnie tutaj, na tej sali w trakcie Konwentu Marszałków ówczesna pani minister rozwoju Elżbieta Bieńkowska przyrzekła nam, że nie będą tworzyć dodatkowego programu i że te projekty, które udało się wynegocjować, będą finansowane z krajowych programów operacyjnych. Czy tak się stało? Będziemy szukać odpowiedzi na te pytania. Zmienił się w międzyczasie rząd, mamy nową Strategię Odpowiedzialnego Rozwoju, niestety w niej o Polsce Zachodniej jest niewiele, albo wcale. Mieliśmy duże apetyty żeby zbudować silny makroregion, tutaj w Polsce Zachodniej z deficytami, o których wiemy. Tu są tereny popegeerowskie, obszary wymagające wsparcia i interwencji państwa polskiego. Są też potencjały, chociażby położenie transgraniczne, mamy bogatego sąsiada po zachodniej stronie, mamy też ośrodki, które chcą się wspierać, mamy bogate złoża surowcowe i wiemy jak wykorzystać powiązania funkcjonalne i przestrzenne, żeby wypełnić ten makroregion jak najlepszymi projektami.

W pierwszej części debaty jej uczestnicy omówili stan realizacji kluczowych projektów regionalnych wpisanych do Strategii Rozwoju Polski Zachodniej, które są najistotniejsze dla ich województw. Marszałek Polak wymieniła Środkowoeuropejski Korytarz Transportowy, którego elementem jest trasa ekspresowa S3, jako kluczowy dla regionu lubuskiego: - Dla nas najważniejszy jest korytarz środkowoeuropejski czyli S3. Wszystkie siły polityczne i gospodarcze od lat zabiegały o budowę drogi ekspresowej S3 i dzięki temu cały projekt jest zakontraktowany. Oczywiście w

odcinkach, część już jest wykonana, ale mamy pozwolenia na budowę i to się dzieje, wszyscy tego doświadczamy. Niedługo będziemy mieli pełną realizację - mówiła marszałek. - Jeśli chodzi o obwodnicę Gorzowa i Międzyrzecza to są tam najbardziej zaawansowane prace. Również na tym odcinku Sulechów - Zielona Góra do sierpnia 2017 roku, czyli już w przyszłym roku prace będą zakończone. Praktycznie do 2019 roku S3 będzie wykonana, również odcinek od autostrady A4 na samym południu. Ta część dotycząca Bolkowa, połączenia Bolkowa z Lubawką jest poważnie zagrożona, projekt został wysłany do Komisji Europejskiej, ale niestety wypadł, został źle oceniony. Jest szansa, żeby ponownie aplikować. Wszystkie ręce na pokład! Musimy to zrobić, bo ta droga jest czymś niezwykle ważnym nie tylko dla państwa polskiego, dla Polski Zachodniej, ale również dla naszych sąsiadów.

Marszałek woj. dolnośląskiego Cezary Przybylski wśród najistotniejszych projektów Polski Zachodniej wymienił i omówił Odrzańską Droę Wodną, zakładający poprawę żeglowności na całej długości Odry: - Zakładane jest, że będzie IV klasa żeglowności na całym odcinku. Blokuje to trochę porozumienie między Polską a Niemcami, które mówi o III klasie żeglowności, przynajmniej na tym odcinku, gdzie Odra odchodzi od granicy i przestaje być rzeką graniczną. Rząd twierdzi, że będzie to III klasa żeglowności, ale z możliwością modernizacji do IV klasy. Niech tak się stanie. Robiony jest bilans na ile to jest opłacalne. Musi w to włączyć się również Śląsk ze swoim węglem i całym przemysłem. Takiej masy towarowej nie zapewni sam Dolny Śląsk, Lubuskie i Zachodniopomorskie - podkreślił marszałek Przybylski, który przypomniał że również Czesi są zainteresowani tym rzeczonym korytarzem: - W tej chwili korzystają z korytarza niemieckiego, ale już Brandenburgia stawia dosyć ostre weto, dlatego rozmowy polsko-niemieckie będą trudne. Rząd rzeczywiście będzie miał bardzo trudne zadanie, by przekonać Brandenburgię, żeby jednak ta IV klasa żeglowności na Odrze była.

Członek zarządu woj. opolskiego Szymon Ogłaza omówił projekt sieci energetycznych Polski Zachodniej, jako najistotniejszy dla Opolszczyzny: - Z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, ale również bezpieczeństwa gospodarczego, jednym z najważniejszych przedsięwzięć są inwestycje energetyczne w Europie Środkowo-Wschodniej - stwierdził. - Historia jest taka, że województwa zgłosiły 30 projektów, trzydzieści odcinków, które wymagały inwestycji i opiewały na mniej więcej 4 miliardy zł. Dzisiaj możemy powiedzieć, że Polskie Sieci Energetyczne, które są właścicielem tego projektu zgłosiły osiemnaście projektów dotyczących województw Zachodniej Polski. Siedem projektów z województwa wielkopolskiego, pięć projektów z województwa dolnośląskiego, i po dwa projekty z pozostałych trzech województw. Polskie Sieci Energetyczne będą oczywiście wykonawcą. Od miesięcy czekamy na informacje na temat tego czy na liście projektów strategicznych znajdują się te nasze. Warto by było te projekty jako ponadregionalne nieco premiować, bo wpisują się w jakąś strategię i są logiczną całością. Bołączką jest to, że nie do końca w dzisiejszej rzeczywistości znajdują one właściwe sobie uznanie, ani też premii w postaci rzeczywistej punktacji.

Marcin Szmyt Dyrektor Wydziału Zarządzania Strategicznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego mówił najwięcej o kolejowej "Nadorzance": - Wierzimy w to, że korytarz środkowoeuropejski, to może być korytarz multimodalny w pełnym tego słowa znaczeniu. Przyglądamy się jak

wygląda realizacja projektów tego korytarza. Najważniejszym kolejowym jest Nadorzanka, czyli linia kolejowa 273 (CE59). Prace postępują. One są realizowane w różnym tempie. Mogłoby być wyższe, ale zaczynamy już dostrzegać pierwsze namacalne efekty tego, że starania samorządów województw przynoszą rezultat. PKP PKL te działania prowadzi. W przypadku linii kolejowej 273 część przebiegu tej linii będzie modernizowana. Ta część, która leży najbardziej na południe, czyli Wrocław – Grabiszyn – Głogów, natomiast reszta prowadząca na północ do Szczecina będzie poddawana rewitalizacji, co nie umniejsza efektu, który chcemy uzyskać. Na pewno jakość infrastruktury pozwoli podnieść prędkości i skróci się czas podróży, czy też transportu towarów. Ważne jest to, że już do końca 2018 roku zostanie zrewitalizowany odcinek Rzepin – Szczecin Podjuchy, w dalszej kolejności do roku 2020 odcinek od Rzepina do Głogowa. Najdłużej będzie trwać realizacja odcinka pomiędzy Głogowem, a Wrocławiem, natomiast część będzie realizowana ze środków europejskich, zakładamy, że z POIiŚ. Natomiast faktycznie już w najbliższych latach będziemy mogli doświadczyć pierwszych efektów realizacji przedsięwzięć, które poprawią standard tejże linii, zwłaszcza odcinka od Szczecina do Rzepina. Ważna jest realizacja tej inwestycji do roku 2018.

Uczestnicy debaty odnieśli się także do zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (zwanej potocznie Planem Morawieckiego). Zgodnie podkreślali, że Strategia ta pomija znaczenie Polski Zachodniej, pomija też rolę samorządów wojewódzkich jako czynników rozwoju. - Jak można bez nas budować tę strategię? Nie da się przecież trwale budować rozwoju kraju bez samorządów - mówił marszałek Przybylski. - Być może powodem takiego podejścia jest fakt, że z opcji rządzącej krajem pochodzi tylko jeden marszałek, na szesnastu. Marszałek Polak podkreślała, że uwagi lubuskiego samorządu do SOR zostały skierowane do Ministerstwa Rozwoju w ramach konsultacji społecznych. A jest tych uwag sporo, zwłaszcza dotyczących pomijania w niej znaczenia Polski Zachodniej. - Jako samorządy województw nie chcemy być jedynie dostawcami pieniędzy na realizację Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Mam zresztą bardzo poważne wątpliwości czy to rzeczywiście "odpowiedzialna" strategia - stwierdziła marszałek. Szymon Ogłaza przypominał, że kiedy trwały konsultacje SOR, to wicepremier Morawiecki zapewniał, że opiera rozwój na trójkącie rząd - biznes - samorząd. - Dzisiejsza praktyka pokazuje jednak, że ten trójkąt jest zaburzony na niekorzyść samorządu - dodał.

W toku dyskusji, głos zabrali wiceprezydent Zielonej Góry Krzysztof Kaliszuk, doradca wojewody lubuskiego Kazimierz Łatwiński, radna województwa Małgorzata Gośniowska-Kola, prezes Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej Jerzy Korolewicz, poseł Parlamentu Europejskiego Bogusław Liberadzki oraz poseł na Sejm RP Paweł Pudłowski.

Ponadregionalne projekty wynikające ze Strategii Rozwoju Polski Zachodniej do roku 2020:

1. **Odrzańska Droga Wodna** – modernizacja docelowo do IV klasy żeglowności na całej długości rzeki, a w pierwszej kolejności przywrócenie minimum III klasy żeglowności dla potrzeb transportu, ochrony

przeciwpowodziowej i turystyki wodnej.

2. **Modernizacja linii kolejowych E-59 i CE-59** – modernizacja linii kolejowej CE-59 („Odrzanka”) relacji Szczecin - Kostrzyn - Zielona Góra - Wrocław - Międzyzlesie, w tym przywrócenie dopuszczalnej prędkości technicznej minimum 120 km/h oraz modernizacja linii kolejowej E-59 relacji Świnoujście (z odgałęzieniem na Szczecin) - Poznań - Wrocław i E-30 Wrocław - Opole - Kędzierzyn Koźle, w tym perspektywiczne wprowadzenie dopuszczalnej prędkości technicznej 160-200 km/h.
3. **Dokończenie budowy drogi S3 w ciągu Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego**, w tym: budowa drugiej jezdni obwodnic Gorzowa Wlkp. i Międzyrzecza i odcinka Sulechów - Nowa Sól, budowa odcinka Nowa Sól - Legnica, rozpoczęcie budowy odcinka Legnica - Lubawka oraz dokończenie budowy odcinków Świnoujście - Szczecin.
4. **Dokończenie budowy drogi S5** na odcinku Wrocław - Poznań - Bydgoszcz.
5. **Budowa drogi ekspresowej S11** – przebudowa drogi krajowej nr 11 Kołobrzeg - Tarnowskie Góry do parametrów drogi ekspresowej.
6. **Ponadregionalne specjalistyczne centra usług medycznych** – budowa lub rozbudowa i wyposażenie centrów onkologii w miastach wojewódzkich Polski Zachodniej. W Lubuskiem projekt zakłada budowę Ośrodka Radioterapii w Gorzowie Wlkp. (docelowo jako części Gorzowskiego Centrum Onkologii) oraz rozbudowę Lubuskiego Ośrodka Onkologii w Zielonej Górze.
7. **Sieci energetyczne Polski Zachodniej** – budowa m.in. linii przesyłowych 400 kV relacji: Dobrzeń - Pasikowice - Wrocław - Świebodzice - Mikołowa; Eisenhuttenstadt - Gubin - Zielona Góra - Polkowice - Czarna; Baczyna - Krajnik; Piła Krzewina - Żydowo - Dunowo.
8. **Współpraca ośrodków akademickich i przedsiębiorców Polski Zachodniej w celu komercjalizacji wiedzy** – projekt ma na celu stworzenie efektywnych i trwałych ram współpracy pomiędzy partnerami naukowymi i gospodarczymi Polski Zachodniej, dzięki którym będą realizowane wspólne projekty na rzecz gospodarki.